



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Mari Liis Laanvee
Vallasekretäri abi

Teie: 26.06.2025

Meie: 11.07.2025 nr 2.3-8/25/2067-2

Kiili Vallavalitsus
Nabala tee 2a
KIILI

E-post: mariliislaanvee@kiilivald.ee

Vastus nõudekirjale

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise milles palute selgitada, et *kui tegemist on mittetulundusühingu, sihtasutuse, füüsilisest isikust ettevõtja või äriühinguga, kes puutuvad kokku või toimetavad riigi või kohaliku omavalitsuse eelarveliste vahenditega (s.h näiteks kohalike omavalitustele kuuluvad äriühingud), siis kas ka neile laieneb teabenõudele, märgukirjadele ja selgitustaotlustele vastamise kohustus? Näiteks kohalikule omavalitsusele kuuluv vee-ettevõtte, kas nad on kohustatud teabenõude, selgitustaotluse või märgukirja puhul vastama kõikidele pöördumistele või nad peavad vastama ainult selles osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvelisi vahendeid.*

Tulenevalt avaliku teabe seaduse (AvTS) § 5 lg-st 2 laienevad eraõiguslikule juriidilisele isikule (sh ka füüsilisest isikust ettevõtjale, mittetulundusühingule, sihtasutusele) teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sh osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, - teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Samuti võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus ja äriühing - teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannet täitmiseks või toetusena saadud vahendite kasutamist. Ehk siis kokkuvõtvalt laienevad eraõiguslikele juriidilistele isikutele teabevaldaja kohustused ainult kahel juhul- kui nad täidavad avalikke ülesandeid, siis teabe osas, mis puudutab nende ülesannet täitmist või kui nad on saanud eelarvelisi vahendeid, siis teabe osas, mis puudutab nende vahendite kasutamist.

Tulenevalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 6 lg-st 1 on omavalitsuse ülesandeks korralda vallas muuhulgas ka veevarustust ja kanalisatsiooni ehk see on omavalitsuse seadusest tulenev ülesanne. Kui omavalitsus on asutanud eeltoodud ülesande täitmiseks eraldi vee-ettevõtte või sõlminud mõne vee-ettevõttega lepingu teenuse osutamiseks, siis on omavalitsus andnud enda seadusest tulene ülesande üle vastavale vee-ettevõttele, kes on siis teabevaldajaks teabe osas, mis puudutab vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamist. Kui vee-ettevõttele on omavalitsus või riik andud ka toetusi ehk vee-ettevõtte on saanud ka eelarvelisi vahendeid, siis on ta ka selles osas teabevaldjaks ja igaühel on õigus sellist teavet küsida ja vee-ettevõtjal kohustus seda väljastada.

Eeltoodust tulenevalt on vee-ettevõtja kohustatud teabenõude korral väljastama sellist teavet, mis puudutab vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamist või avaliku raha kasutamist ning muu teabe osas võib keelduda teabenõude täitmisest ja teabe väljastamisest AvTS § 23 lg 2 p 2 alusel, kui see ei puuduta vee- ja kanalisatsiooniteenuse ehk tema avalike ülesannete täitmist või avaliku raha kasutamist.

Lisaks pean siinkohal vajalikuks selgitada, et tihti täidavad omavalitsuse poolt loodud äriühingud korraga mitmeid avalikke ülesandeid. Näiteks on nii vee-ettevõtjaks kui teostavad ka teede ehitust ja korrahoidu, mis on samuti omavalitsuse ülesanne, siis on selline äriühing kõikide avalikke teenuseid puudutava teabe osas teabevaldjaks ning kohustatud vastama ja väljastama teavet osas, mis seotud avalike ülesannete täitmise ja teenuste osutamisega.

Loodan, et sain oma selgitustega Teile abiks olla.

Lugupidamisega
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel